

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

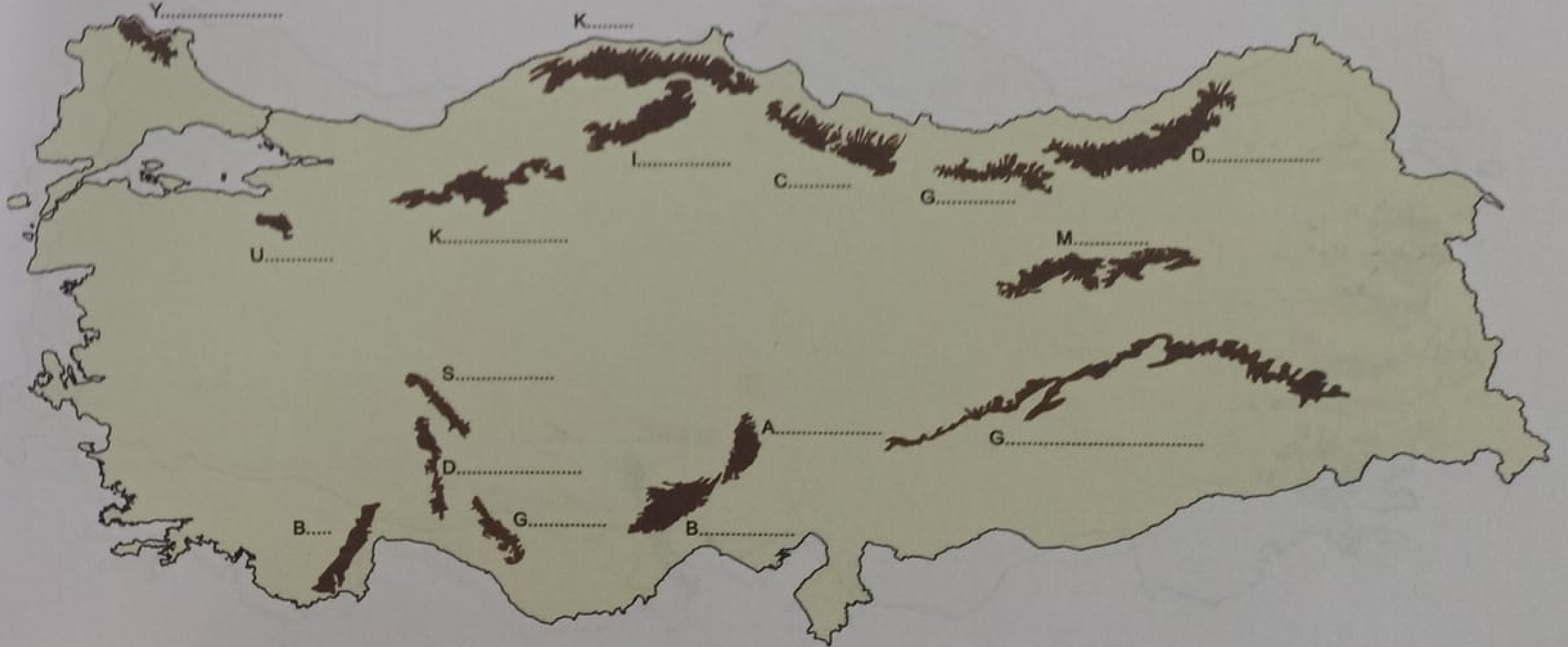
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

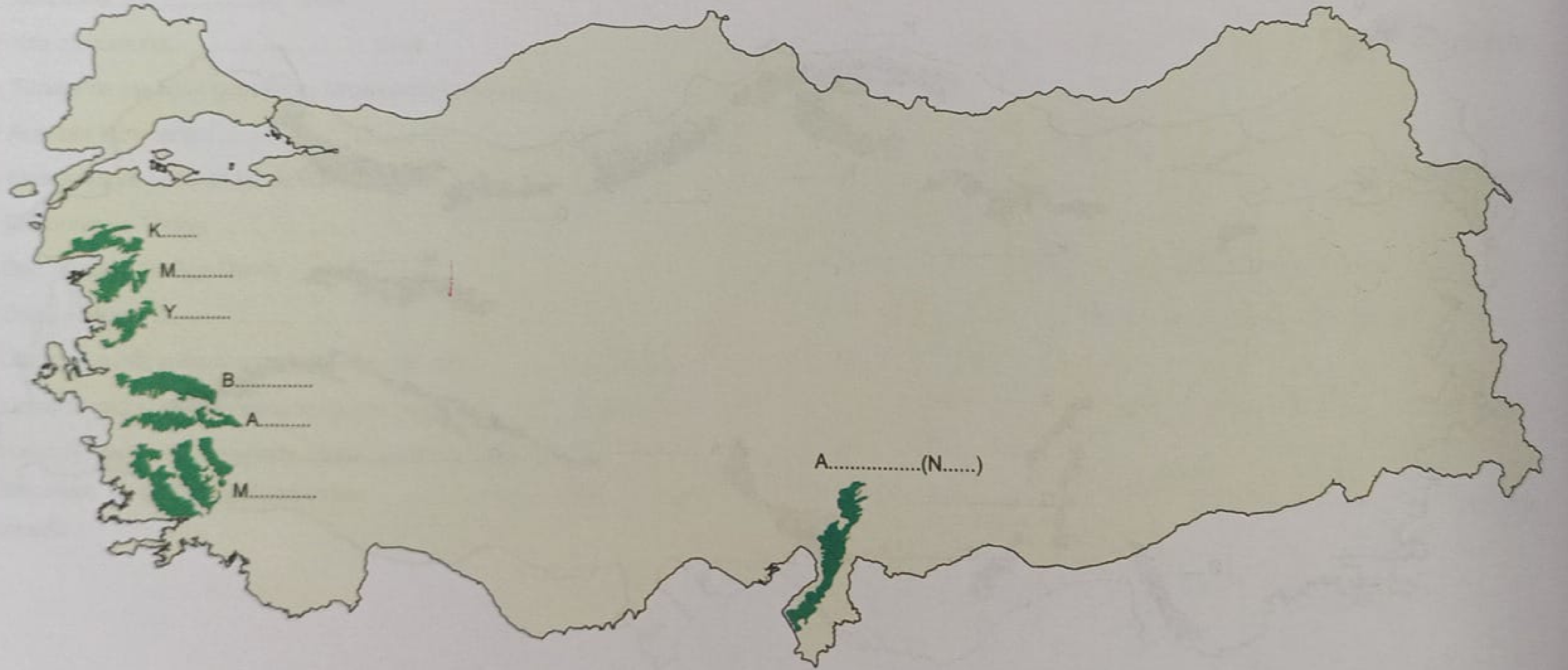
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Türkiye'nin Dağları

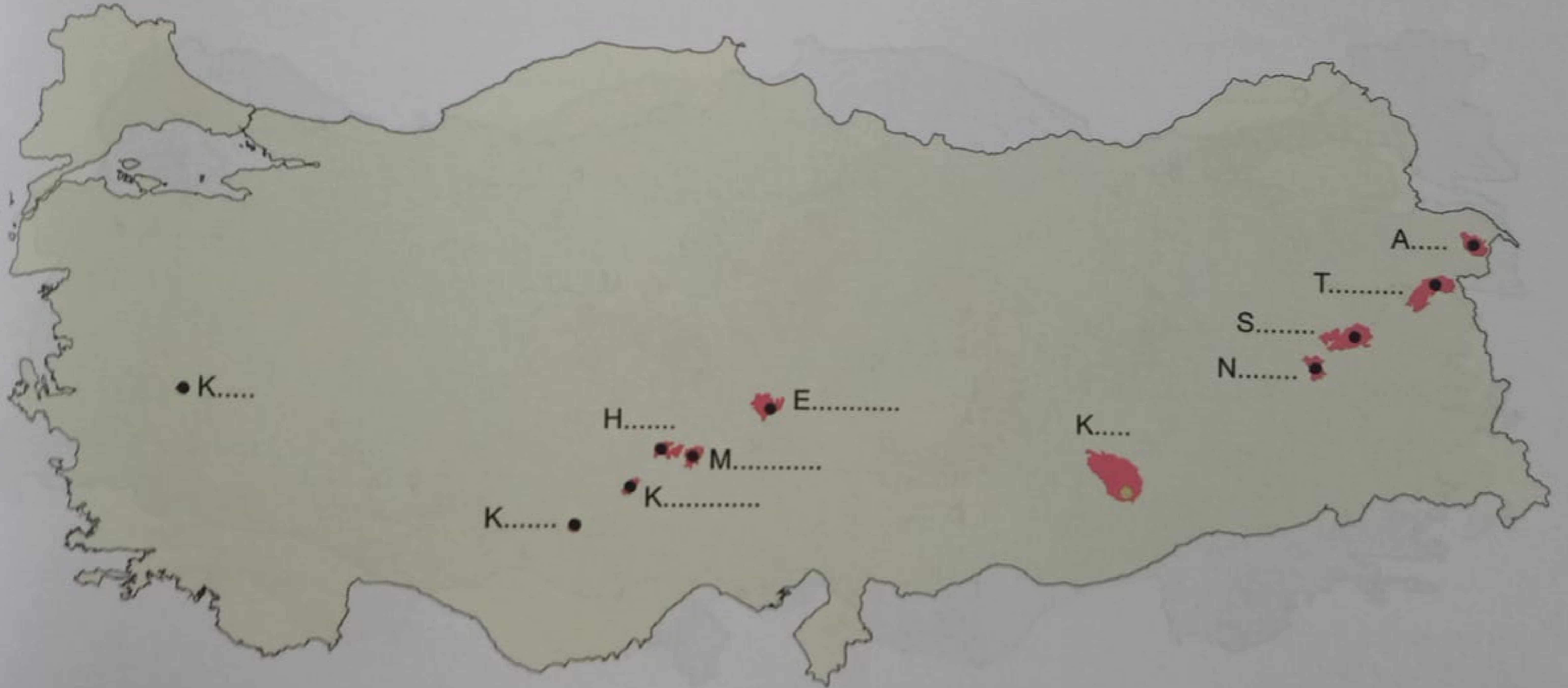
- Toroslar ve Kuzey Anadolu Dağları oluşum bakımından dağlarıdır.
- Toroslar ve Kuzey Anadolu Dağları kıyı şeridine göre uzanır.
- Türkiye'de kıvrım dağlar genel olarak yönlü uzanır.

- Batı Anadolu'daki dağlar bakımından dağlarıdır.
- Batı Anadolu dağları (Menteşe hariç) kıyı şeridinde göre uzanır.
- Hatay'daki(Nur) Dağları kıyı şeridinde göre uzanır.

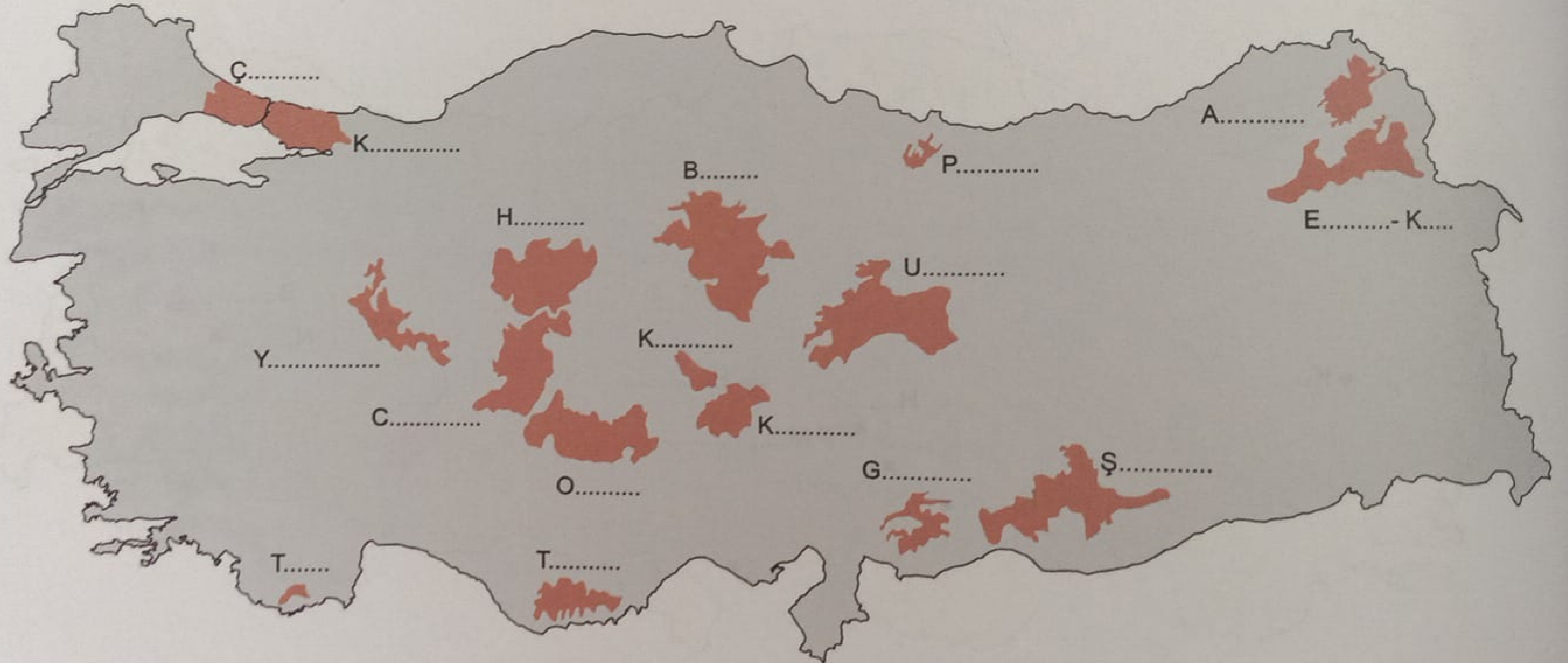

- Orta Anadolu, Doğu Anadolu, Ege ve Güneydoğu Anadolu'daki tek dağlar oluşum bakımındandağlardır.
- Orta Anadolu ve Doğu Anadolu'daki volkanik dağlar yönlü uzanır.
- Güneydoğu Anadolu'daki Karacadağ oluşum bakımından volkandır.
- En genç oluşumlu volkanik dağlar Manisa'daki volkanlarıdır.

Türkiye'nin Platoları

- Akdeniz'de bulunan Teke ve Taşeli platoları oluşumludur.
- Erzurum – Kars, Ardahan, Kırşehir ve Kapadokya platoları oluşumludur.
- Çatalca – Kocaeli ve Perşembe platoları platosudur.
- Bozok, Uzunyayla, Haymana, Cihanbeyli, Obruk, Yazılıkaya, Gaziantep ve Şanlıurfa platoları düzlüğü platolarıdır.

Türkiye'nin Ovaları

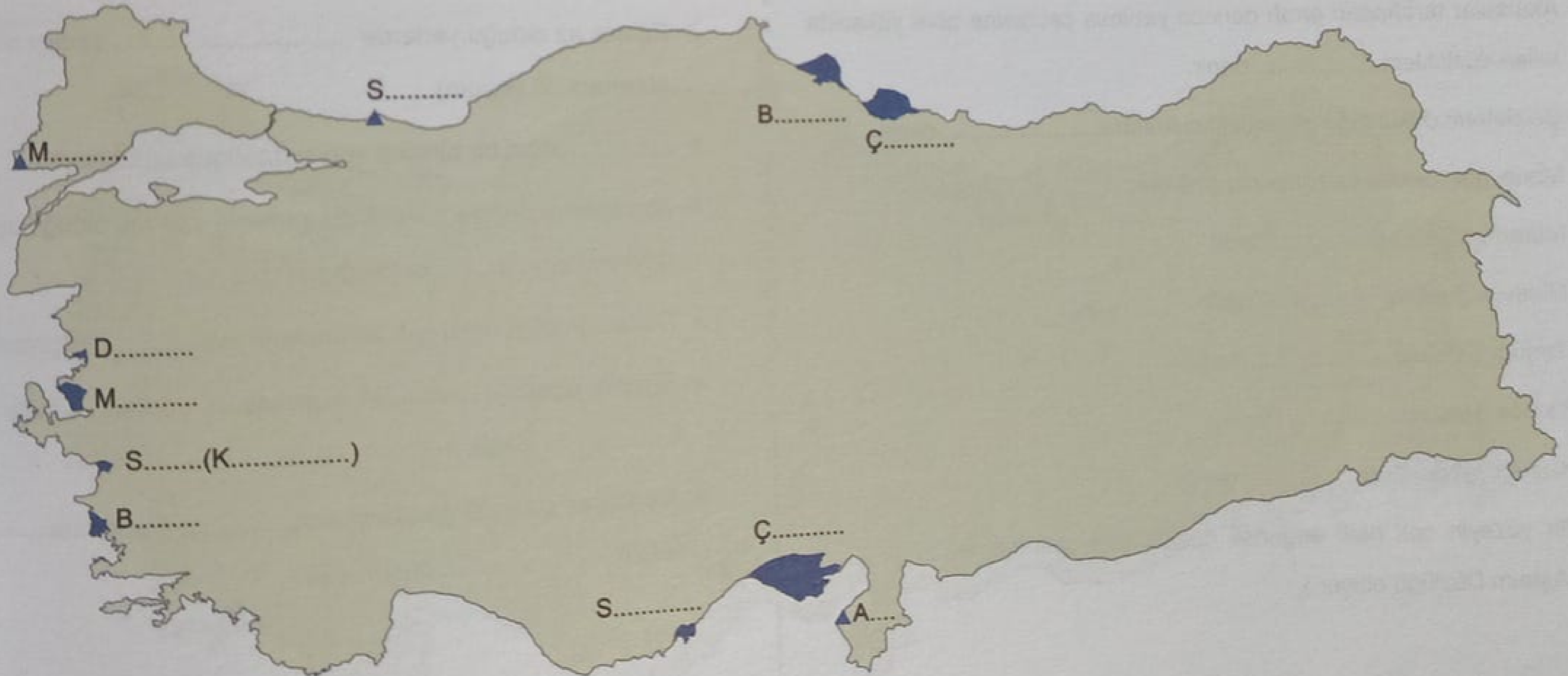
Karstik Ovalar

- T.....
- A.....
- K.....
- K.....
- E.....
- M.....

Akarsular - Delta Ovaları

Kızılırmak	Küçükmenderes.....
Yeşilirmak	Büyükmenderes
Sakarya.....	Göksu.....
Meriç	Seyhan - Ceyhan.....
Bakırçay	Asi
Gediz	

- Bursa Ovası ovasıdır. Uludağ eteğinde oluşmuştur.
- En büyük delta ovası, en büyük iç ova Ovası'dır.
- Muş Ovası ovasıdır. Etrafında yüksek dağlar vardır.

Türkiye'de Akarsu Şekilleri

- Bitki örtüsünden yoksun kurak yamaçlarda sel sularının yapmış olduğu yarıklara(B.....) denir.
- Peribacalarının oluşumunda aşındırması ve etkili olmuştur.
- Kırmızı Peribacaları Narman'da bulunur.
- Akarsular tarafından etrafı derince yarılmış çevresine göre yüksekte kalan düzlüklere..... denir.
- Şelalelerin döküldüğü yerlerdeki çukurlaradenir.
- Manavgat, Düden ve Kurşunlu şelaleleri'dadır.
- Muradiye Şelalesi'dadır.
- Girlevilk Şelalesi'dadır.
- Tortum Şelalesi'dadır.
- Tatlıca Şelalesi'dadır.
- Kapuzbaşı Şelalesi.....'dadır.
- Bir yüzeyin çok hafif engebeli düzlük hâle gelmesiyle
(Aşınım Düzlüğü oluşur.)

Y A R G I Y A Y I N E V İ

- Akarsuyun içinde akış gösterdiği kaynağı ile ağız kısmı arasında bulunan alana denir.
- Yükseltinin fazla olduğu yerlerde (K.....) vadi oluşur.
- Akdeniz'deki karstik alanlarda vadiler oluşur.
- Dağlar aşan akarsuların olduğu yerlerde vadiler oluşur.
- Eğimin az olduğu yerlerde vadiler oluşur (Ege ve Marmara'da yaygın)
- şehri bir birikinti konisi üzerinde kurulmuştur.
- Akarsuların denize döküldüğü yerlerde yapmış olduğu üçgen biçimindeki ovalara ovası denir.
- Deltaların büyümesi için akarsuların bol taşıması gerekir.
- Eğimin azaldığı yerlerde akarsuların yapmış olduğu büklümlere denir.
- Menderes çizen akarsuların akış....., aşındırma....., hidroelektrik düşmüştür.

Türkiye'de Rüzgâr Aşındırma ve Biriktirme Şekilleri

- Rüzgârlar ve bitkisiz yerlerde etkili olur. Anadolu ve Anadolu'da en çok etkilidir.
- Rüzgâr aşındırma şekilleri Kaya (Ş..... Masası), Ş..... Kaya ve Tafoni'dir.
- Rüzgar biriktirme şekilleri vedur.
- Türkiye'de kıyı kumulları M....., K....., K..... ve I..... illerindedir.

Türkiye'de Kuvaterner Buzullaşması

- Türkiye'nin bulunduğu arazi Jeolojik Zaman'da buzullaşmaya uğramıştır.
- Türkiye'nin buzul dönemlerinden fazla etkilenmesinin nedeni kuşak ülkesi olmasıdır.
- Türkiye'de buzullar metrenin üzerindeki alanlarda görülür.
- Buzul aşındırma şekli, biriktirme şekli'dir.

Türkiye'nin Karstik Arazileri

- Akdeniz'de en yaygın karstik kayaç (K.....)'dir.
- En belirgin karstik şekiller üzerinde oluşur.
- Ankara, Sivas ve Kayseri çevresinde yaygın olan karstik kayaç (A.....)'dir.
- Çankırı, Kars, Iğdır gibi illerde bulunan karstik kayaç'dur.
- En küçük çözümlenme şekli'dır.
- Lapyaların erimesi ile oluşur.
- Dolinlerin birleşmesiyle oluşur.
- En büyük erime şekli'dır.
- Yer üstü sularının yer altına suların girdiği yapıya dedir.
- Yer altı sularının yaptığı erime boşluklarına denir.
- Karain, Beldibi, Öküzini mağaraları.....'dadır.
- İnsuyu Mağarası'dadır.
- Ballica Mağarası'dadır.
- Karaca Mağarası'dedir.
- Yarımburgaz Mağarası'dadır.
- Mağara tavanlarının çökmesiyle adı verilen çukurlar oluşur.
- Mersin'de ve obrukları bulunur.
- Ovası obrukları yer altı sularının aşırı kullanımı ile ortaya çıkmıştır.

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
İ

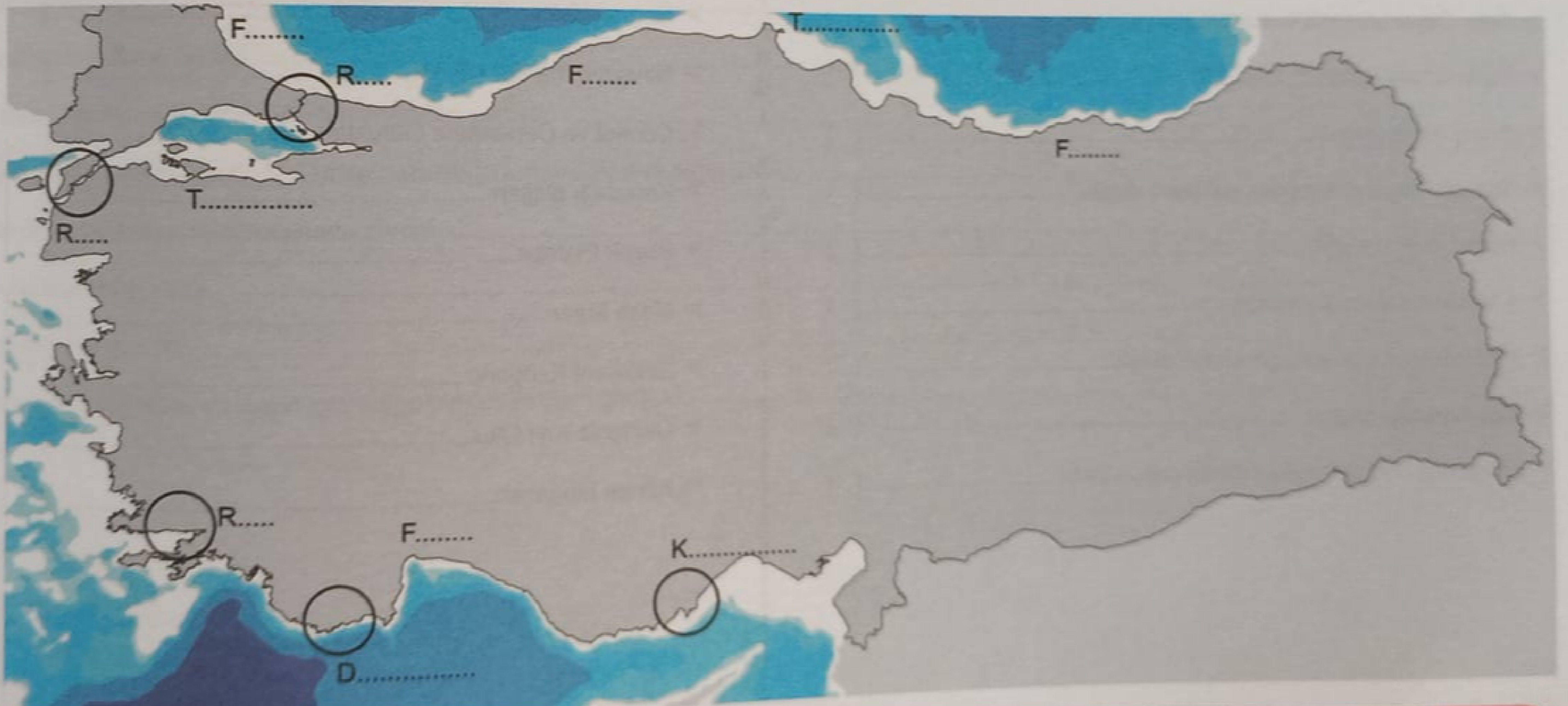
- Mağara içinde ortaya çıkan birikim şekilleri ve'dur.
- Traverten adı verilen yapıların en güzel örneği Denizli Travertenleridir.
- kenti bir traverten platosu üzerinde kurulmuştur.

Türkiye'nin Kıyı Şekillenmesi

- Dalgalar dik yamaçlarda sığ kıyılarda yapar.
- Dalga aşındırma şekillerinden en yaygını (Yalıyar)'dir.
- Falezlerle deniz arasındaki düzlüklere.....platformu denir.
- Türkiye'de falezlerin görüldüğü alanlarda dağlar kıyı şeridine göre uzanış gösterir.
- En büyük falezler Karadeniz, Karadeniz, ve dağları kıyılarıdır.
- Falezlerin olduğu yerlerde sahanlığı dardır. Bu nedenle falez olan yerde olmaz.
- Dalga birikim şekillerinden olan oku,.....kordonu ve sığ kıyılarda oluşmaktadır.
- Adanın karaya dalga birikimleri ile bağlanmasıyla oluşan yapılara (Saplıada) denir.
- Sinop ve Kapıdağ Yarımadası örneğidir.

- Dağlar kıyı şeridine göre paralel uzandığı yerlerde kıyı tipi oluşur. ve kıyıları.
- Dağların kıyı şeridine göre dik uzandığı yerlerde kıyı tipi oluşur. Denizi kıyıları.
- Dağların kıyı şeridine paralel olduğu yerlerde adaların kıyıya paralel olduğu kıyı tipine kıyı denir. Yarımadası'nın güneyi, Finike - Kaş kıyıları

- Eski akarsu vadilerinin deniz suları tarafın işgal edilmesiyle kıyı tipi oluşur. ve boğazları ile Körfezi.
- Kıyı set göllerinin olduğu yerlerde kıyı oluşur.
- Karstik arazilerde akarsu vadilerinin denize ulaştığı yerlerde kıyı tipi oluşur. Mersin İmrağı'nın denize döküldüğü yerde.

Türkiye'nin Akarsuları

- Kaynakları sahalardır. Bu nedenle; hızı, gücü ve potansiyeli fazladır.
- profilinden uzaktır.
- Debileri (akım (su miktarı) Sebebi kurak iklimdir.
- Rejimleri Sebebi iklimdir.
- Ulaşım ve taşımacılığına (engebe, su miktarı)
- Kirlilikleri Sebebi beşerî faktörlerdir.
- Boyları Temel sebepleri; iklim, yer şekilleri ve yarımada olmamızdır.
- Havzaları Sebebi yarımada olmamızdır.
- En büyük açık havza havzasıdır.
- En küçük açık havza havzasıdır.
- açık havzası Türkiye'de değildir.
- Basra açık havzasına ve akarsuları dökülür.
- ve nehirleri Denizi kapalı havzasına dökülür.
- Anadolu kapalı havzaları en büyük kapalı havzalardır.
- Tamamı sınırlarımız içinde akan ve kaynağını Sivas alan akarsu'tır.

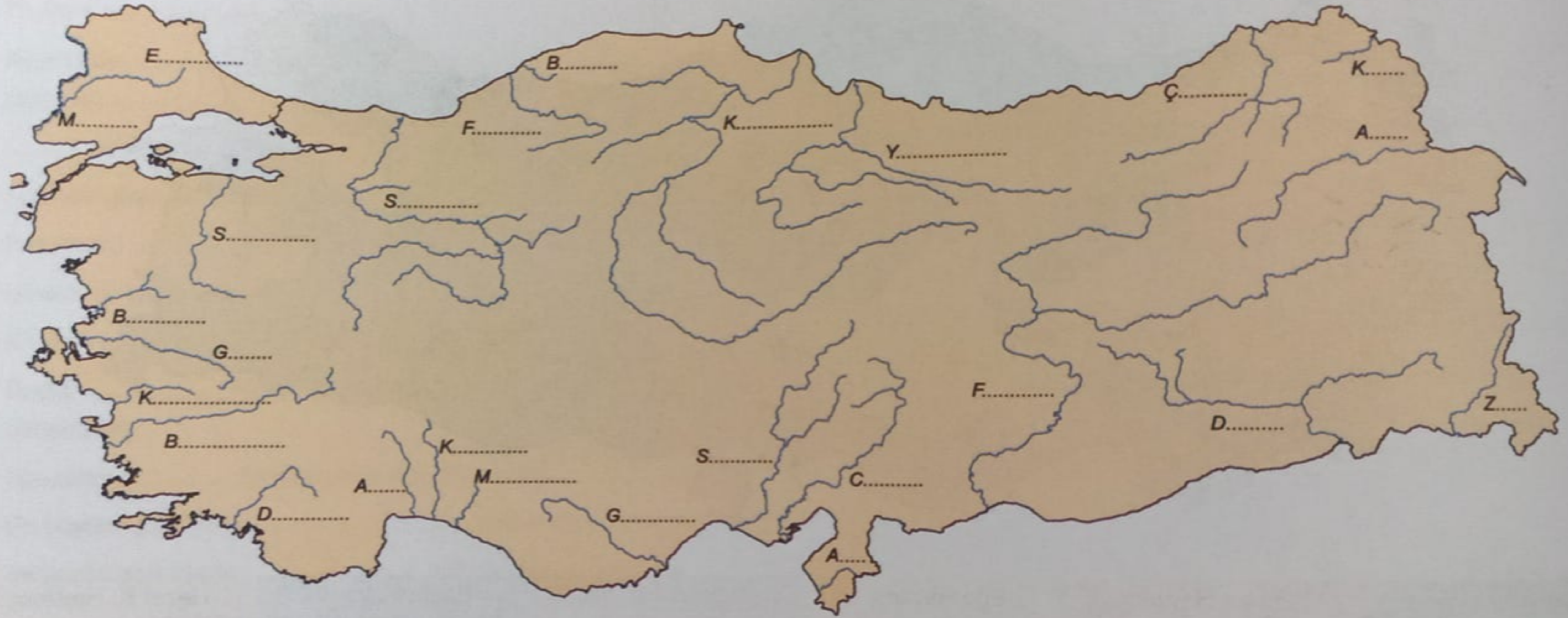
Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

- Kaynağını yakınlarından alan ve üzerinde en yüksek setli baraj bulunan akarsu'tur.
- Üzerinde ulaşım yapılabilen akarsu Karadeniz'e dökülen Çayı'dır.
- (Yenice) Karabük Demir – Çelik Fabrikasının su ihtiyacını karşılar.
- En fazla coğrafi bölgeden geçen akarsu'dır.
- Kaynağını alan ve Türkiye ile sınırını çizen akarsu'tır.
- Batı Anadolu'da bulunan ve Ege Denizi'ne dökülen ve akarsuları geniş tabanlı vadi içinde akış gösterir.
- Akdeniz'e dökülen ve akarsuları yer altı suları ile beslenir.
- ve nehirleri Çukurova'yı oluşturmuştur.
- Suriye'den Türkiye'ye giren Nehri'nin taşkın riski yüksektir.

Karadeniz Havzası	Marmara Havzası	Ege Havzası	Akdeniz Havzası	Basra Havzası	Hazar K. Havzası
- Ç..... - Y..... - K..... - B..... - Y..... - S.....	S.....	- M..... - B..... - G..... - K..... - B.....	- D..... - A..... - K..... - M..... - G..... - S..... - C..... - A.....	- F..... - D..... - Z.....	- A..... - K.....

Kar Erimesi ile Beslenen Akarsular		Yağmur Suları ile Beslenen Akarsular		Yeraltı Sularıyla Beslenen Akarsular
➤ Ç.....	➤ F.....	➤ M.....	➤ B.....	➤ A.....
➤ K.....	➤ D.....	➤ S.....	➤ K.....	➤ K.....
➤ Y.....	➤ A.....	➤ G.....	➤ B.....	➤ M.....
➤ S.....	➤ K.....			

Türkiye'nin Gölleri

- Yıl içinde alanı en çok değişen göl Gölü'dür.
- Üzerinde ulaşım yapılan (demir yolu olan tek göl) Gölü'dür.
- (gölden çıkan akarsu) olan göllerin suları tatlıdır.
- En büyük tatlı su gölü Gölü'dür.
- Beyşehir Gölü'nün gideğeni Çayı'dır.
- En büyük 2. tatlı su gölü Gölü'dür.
- Eğirdir Gölü'nün gideğeni Çayı'dır.
- Beyşehir ve Eğirdir göllerindenavlanır.
- Van Gölü'nden avlanır.
- Tuz Gölü'nden madeni, Gölü'nden soda elde edilir.
- Beyşehir ve Manyas (Kuş Gölü) gölleri birer.....parktır.
- Eğirdir, Hazar, Tortum ve Çıldır göllerindenüretilir.
- Türkiye'nin tek traverten set gölü Gölü'dür.
- Gölü Dünya'nın Nazar Boncuğu olarak bilinir.
- Gölü Türkiye - Gürcistan sınırında yer alır.
- Akdeniz'de yer alan ve bazen göl bazen ovaya dönüşen yapılara denir.

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

Karstik Göller

- H.....
- A.....
- K.....
- S.....
- E.....
- S.....

Volkanik Göller

- N.....
- M.....
- A.....

Buzul Gölleri

- K.....
- A.....
- K.....

Heyelan Set

- A.....
- Y.....
- B.....
- Z.....
- S.....
- T.....

Volkanik Set

- V.....
- N.....
- H.....
- B.....
- E.....
- Ç.....

Kıyı Set

- T.....
- K.....
- B.....
- A.....
- A.....
- B.....

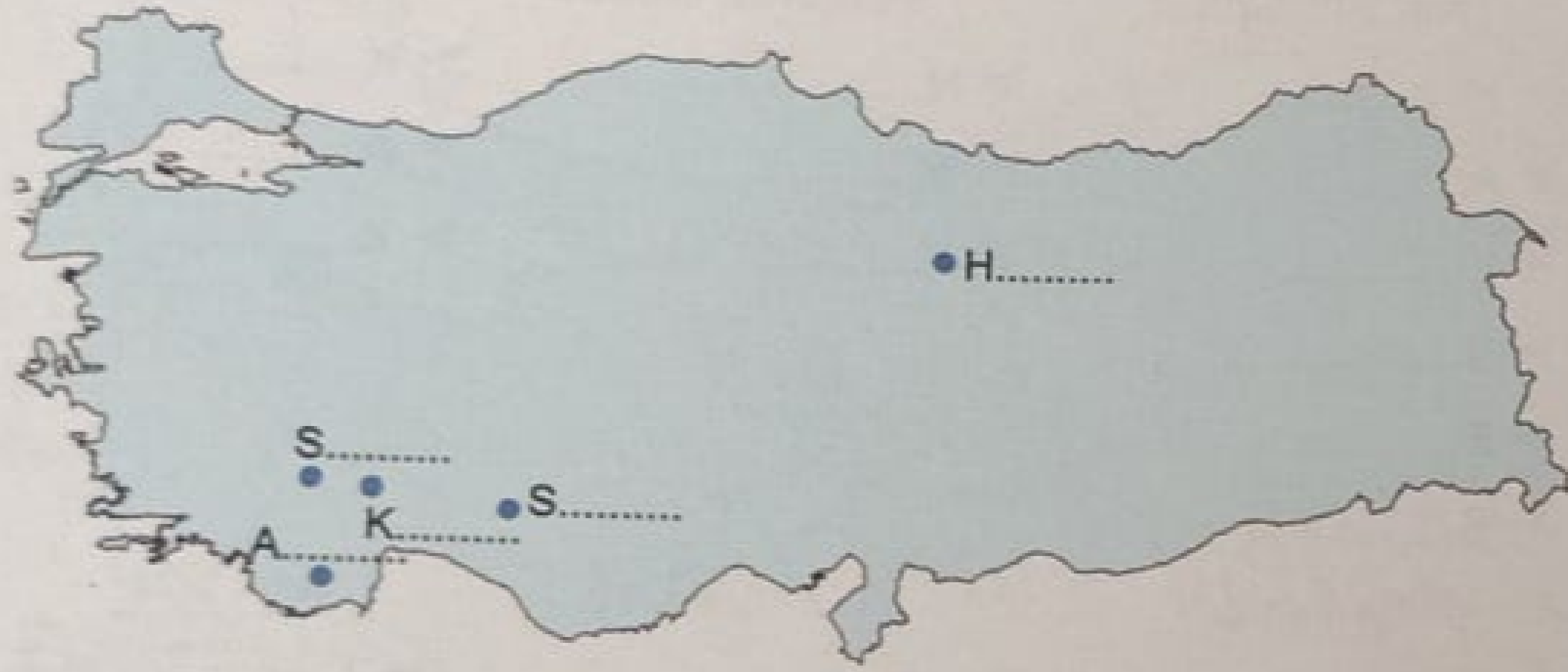
Alüvyal set

- E.....
- M.....
- M.....
- K.....
- B.....
- G.....

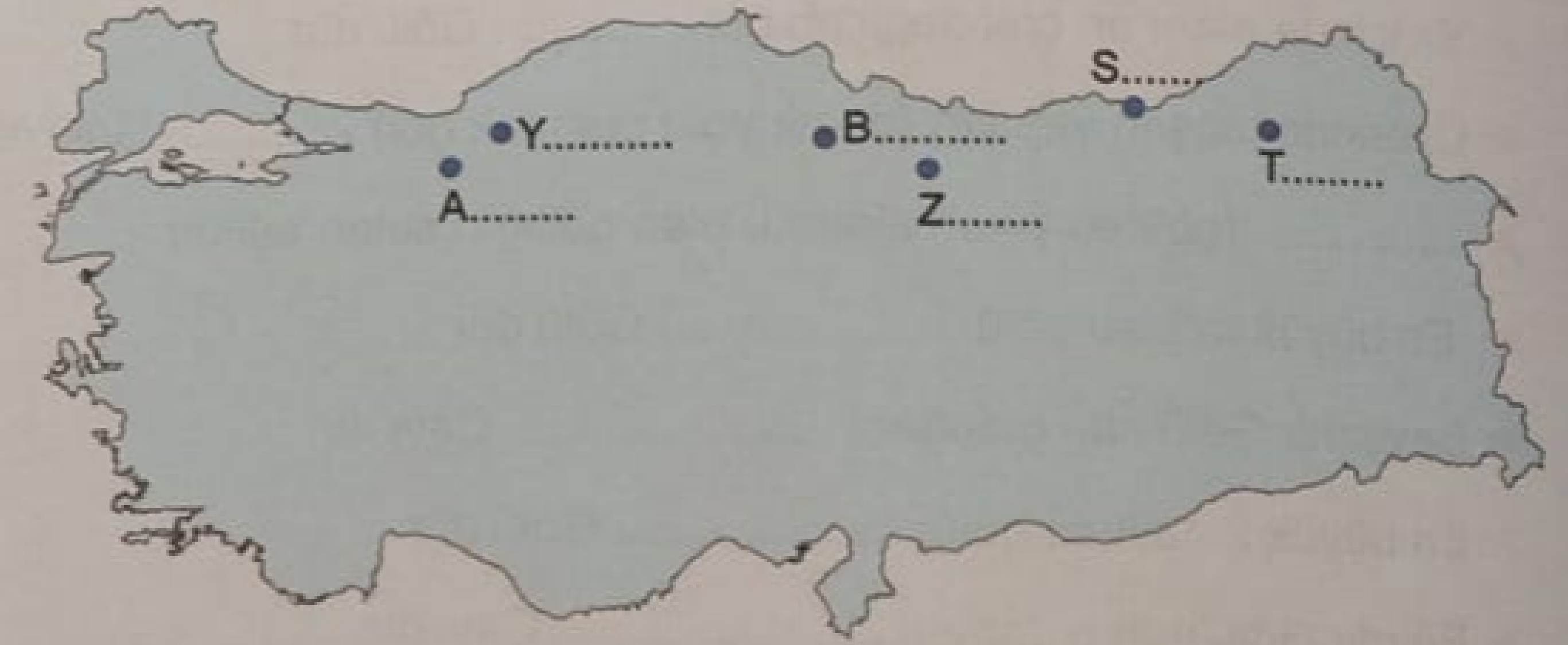
Tektonik

- T.....
- A.....
- E.....
- B.....
- E.....
- S.....
- A.....
- H.....
- M.....
- U.....
- İ.....
- S.....

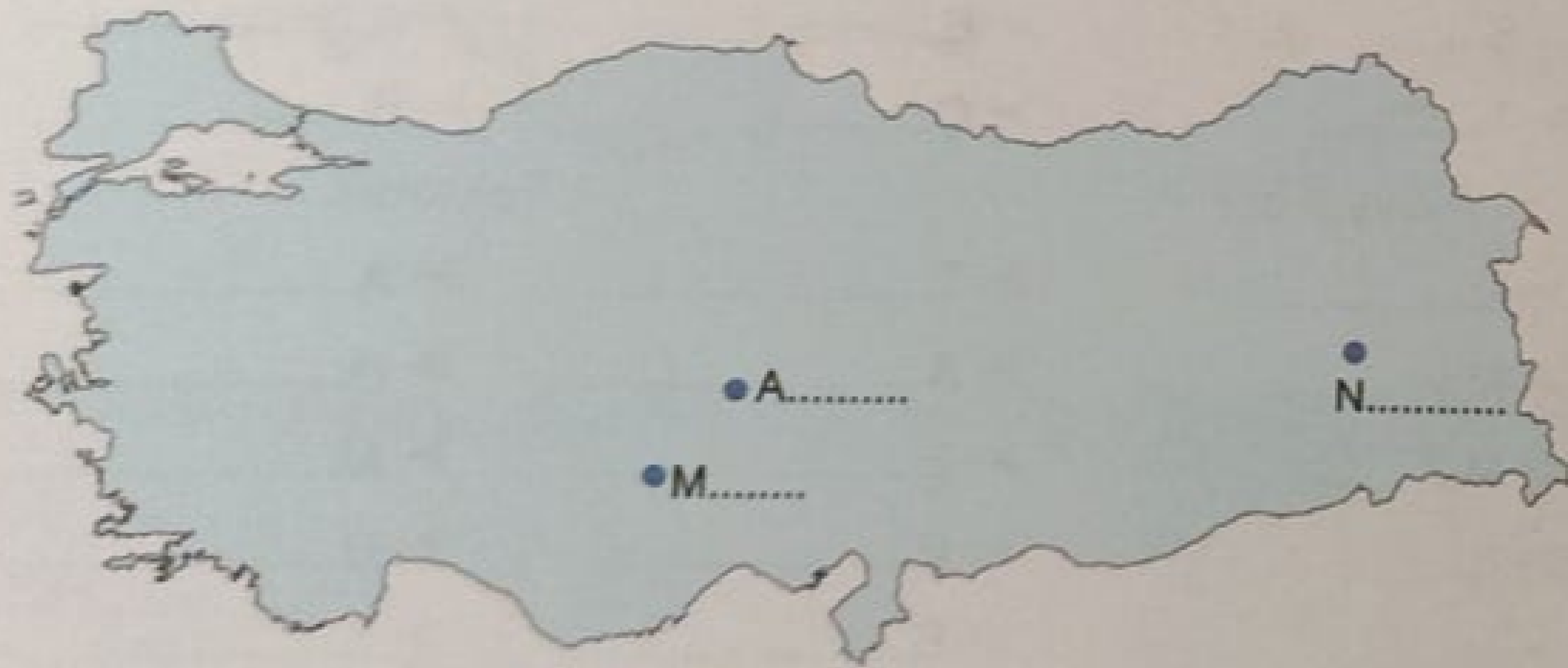
Karstik Göller

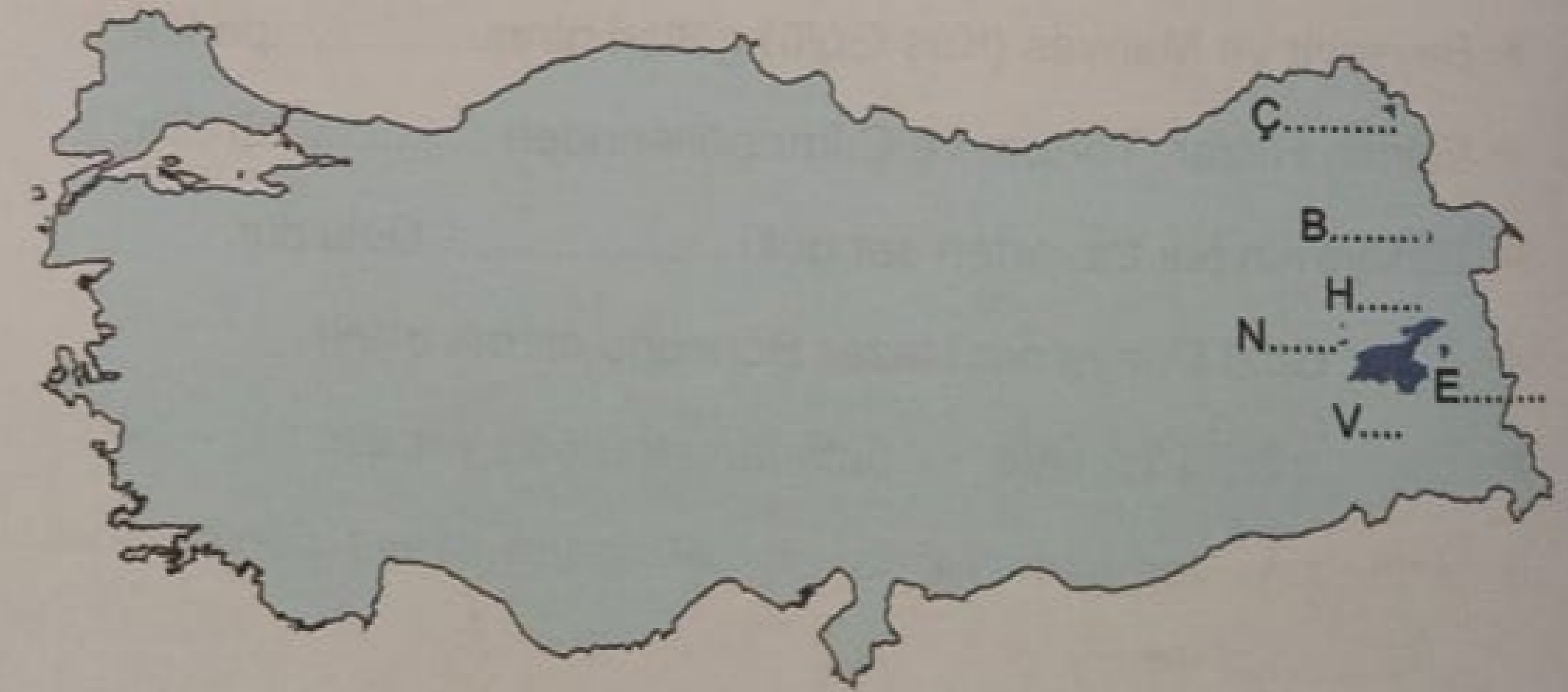
Heyelan Set Gölleri

Volkanik Göller

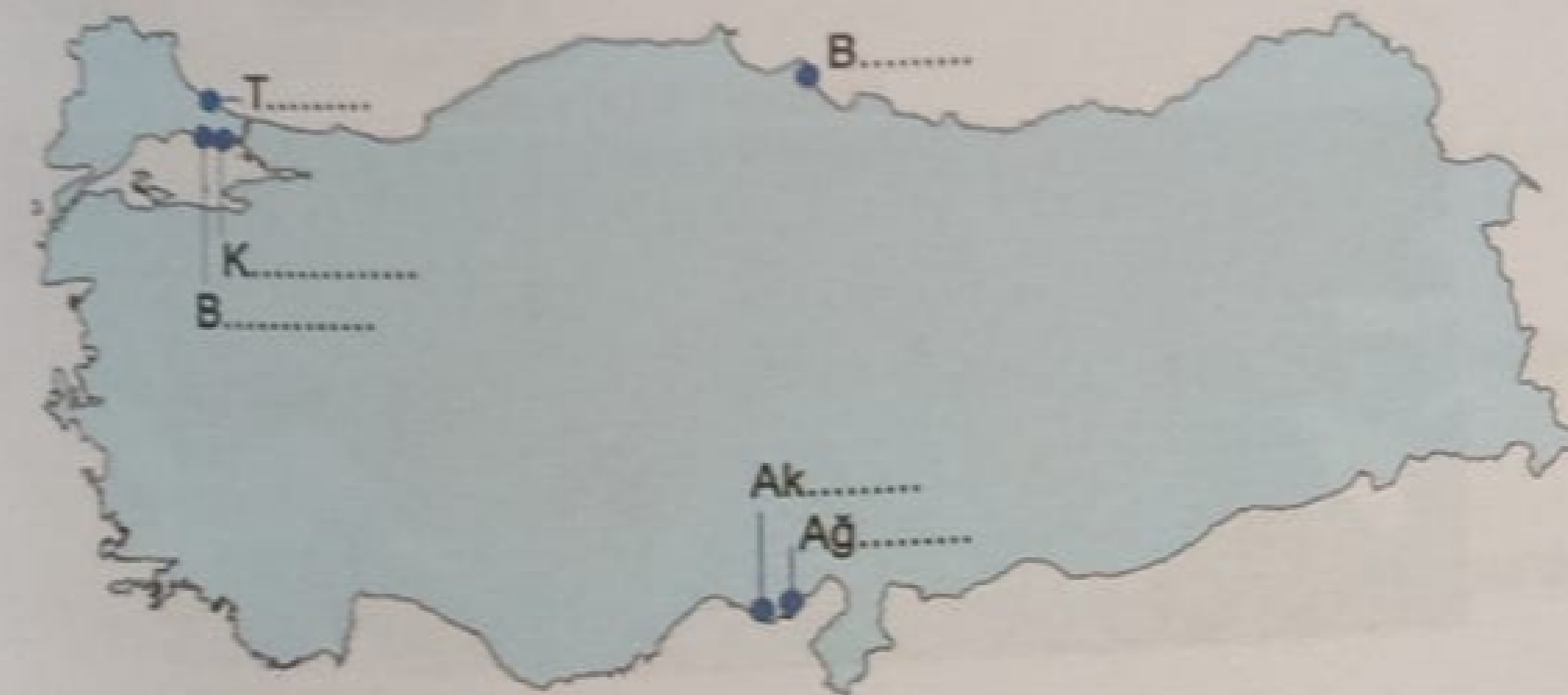
Volkanik Set Gölleri

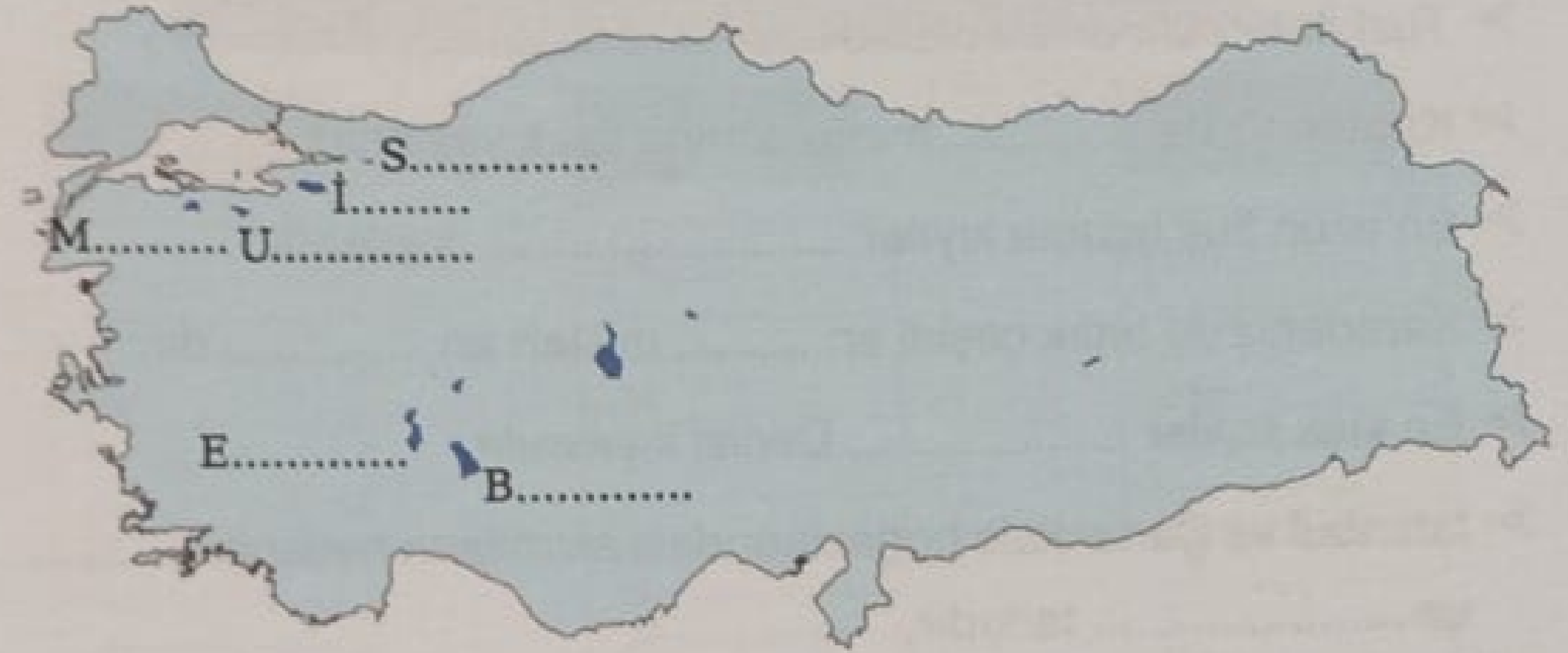
Alüvyal Set Gölleri

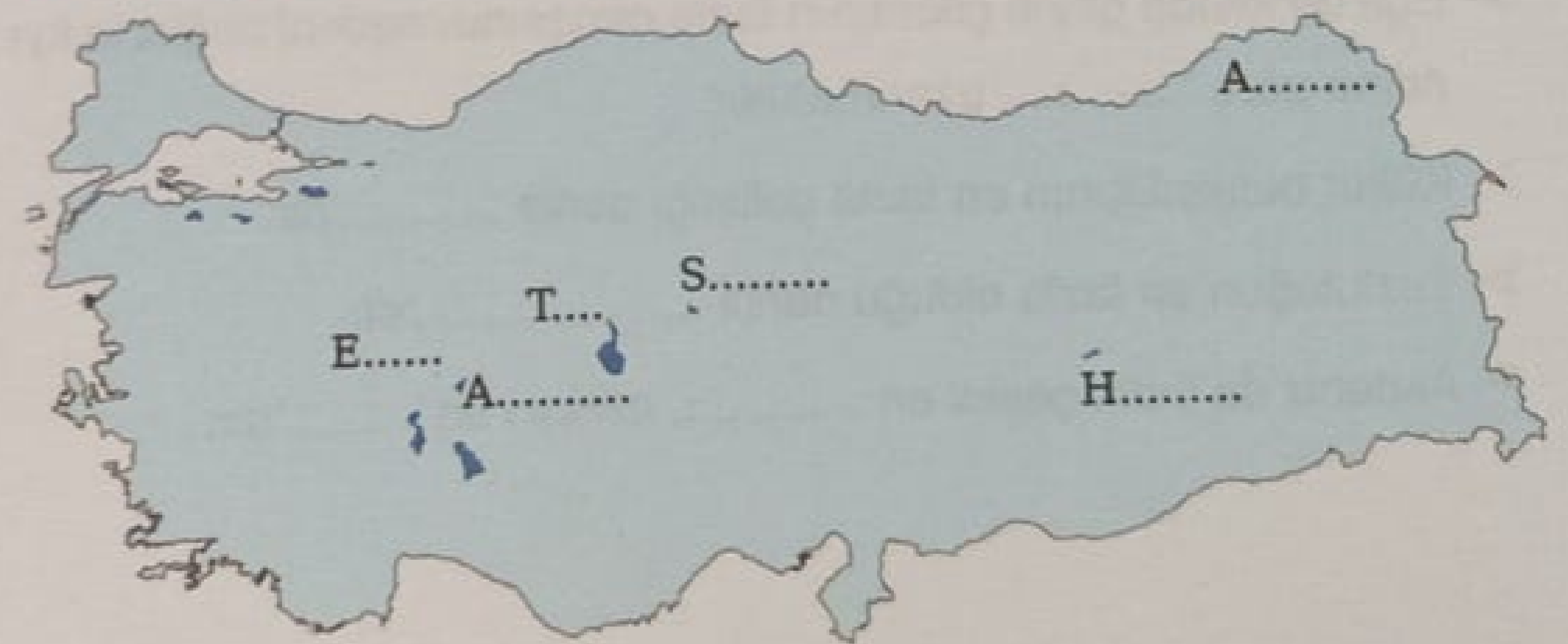
Kıyı Set Gölleri

Tektonik Göller – 1

Tektonik Göller – 2

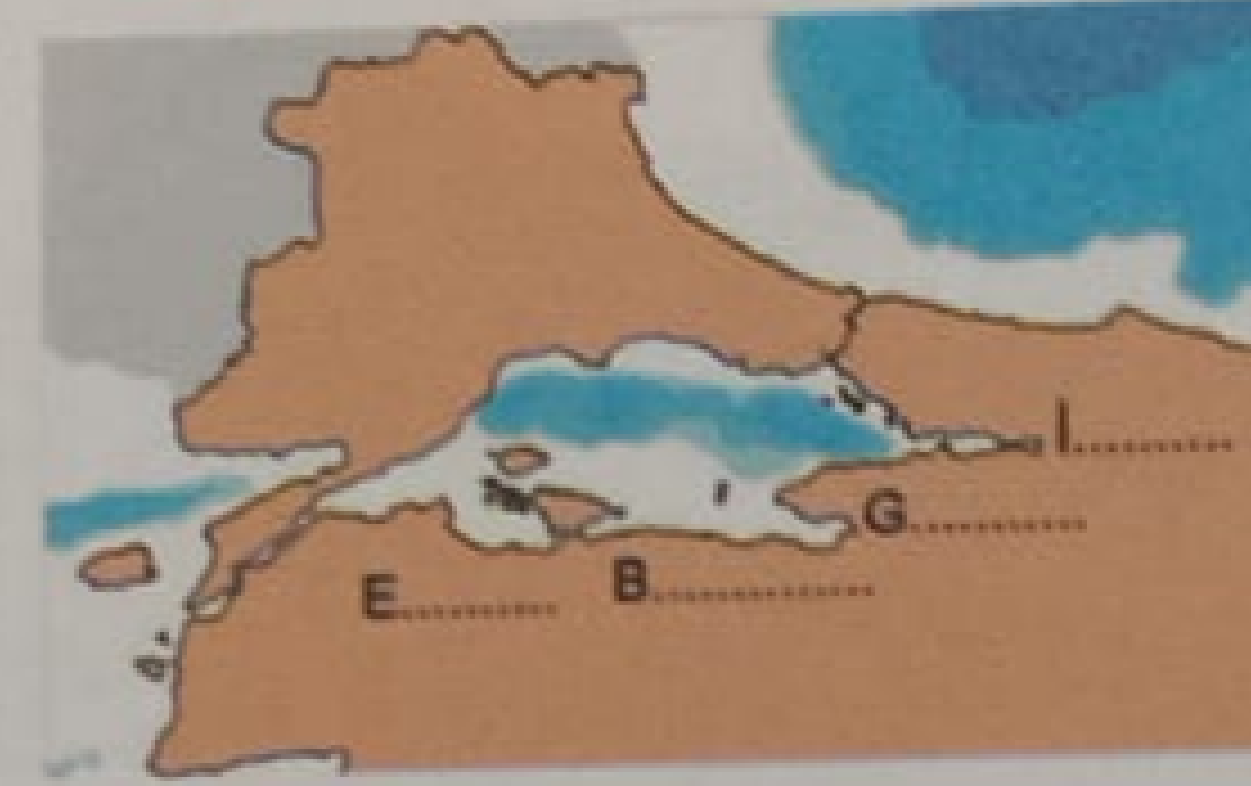

Türkiye'nin Denizleri

- Tuzluluk oranı en az olan deniz'dir.
- Karadeniz'de metre altında balık yaşamaz.
- En uzun kuş uçuşu kıyılar kıyılarıdır.
- Karadeniz'de balık çeşidi en, miktarı en'dır.
- En kısa kıyılar Denizi kıyılarıdır.
- İstanbul ve Çanakkale boğazlarındaki akıntıların nedenleri..... ve farkıdır.
- ve boğazları önemli avlama sahasıdır.
- En sığ kıyılar Denizi kıyılarıdır.
- Girinti çıkıntı en, kıta sahanlığı en, koy, körfez ve liman sayısı en fazla olan deniz'dir.
- Ege'de kıyıda girinti çıkıntının fazla olmasının nedeni dağların kıyı şekline göre uzanmasıdır.
- Kültür balıkçılığının en fazla geliştiği deniz'dir.
- Tuzluluğun en fazla olduğu deniz'dir.
- Akdeniz'de balık çeşidi en, miktarı en'dır.

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
İ

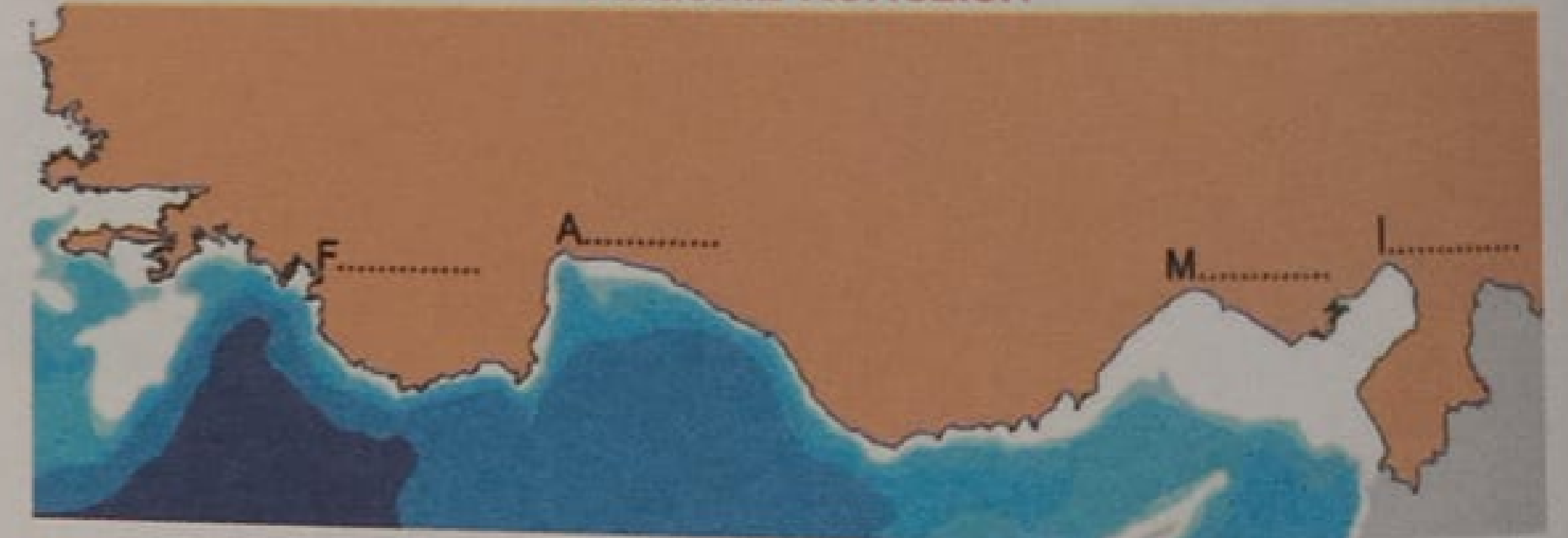
Marmara Denizi Körfezleri

Ege Körfezleri

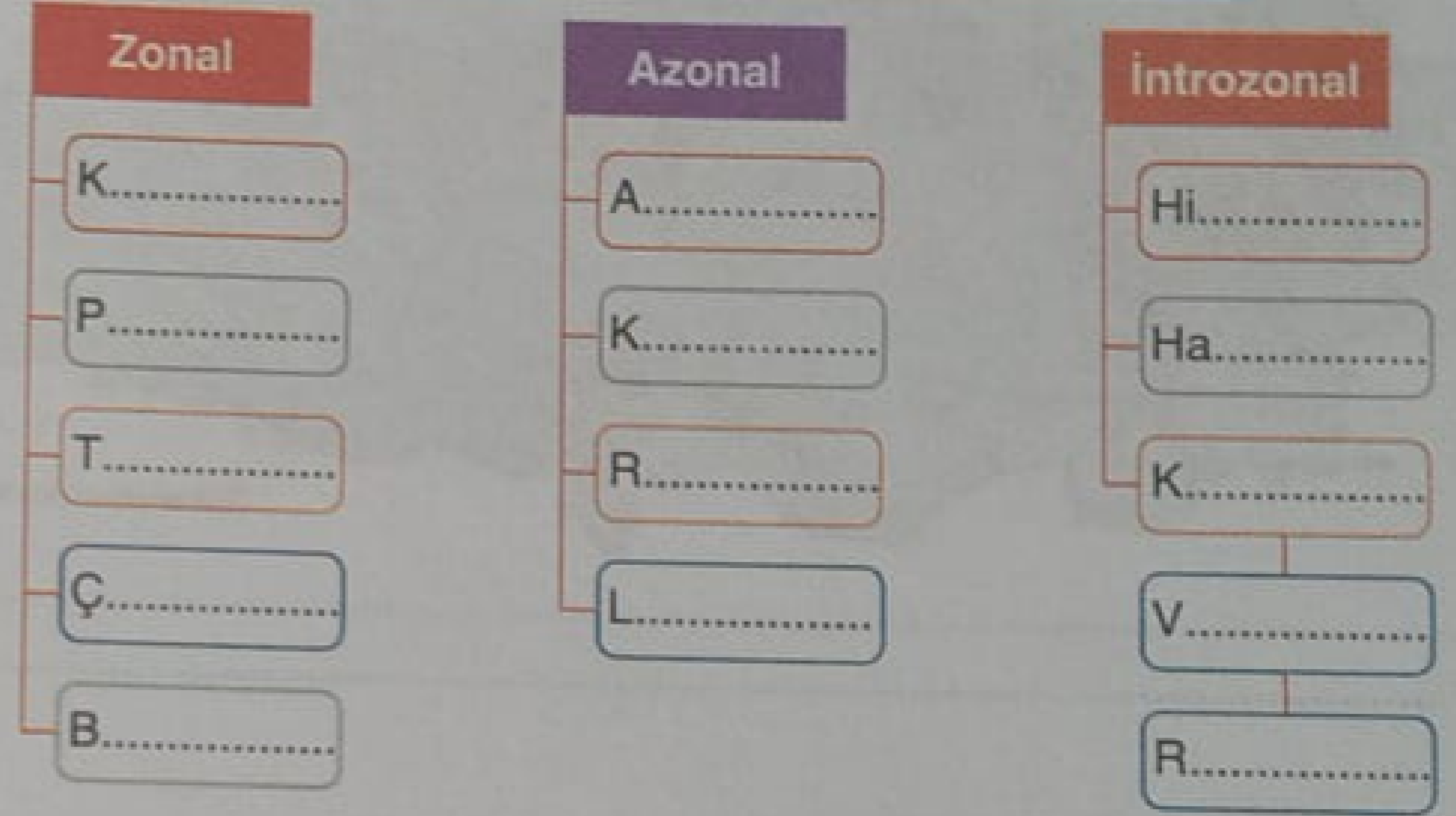
Akdeniz Körfezleri

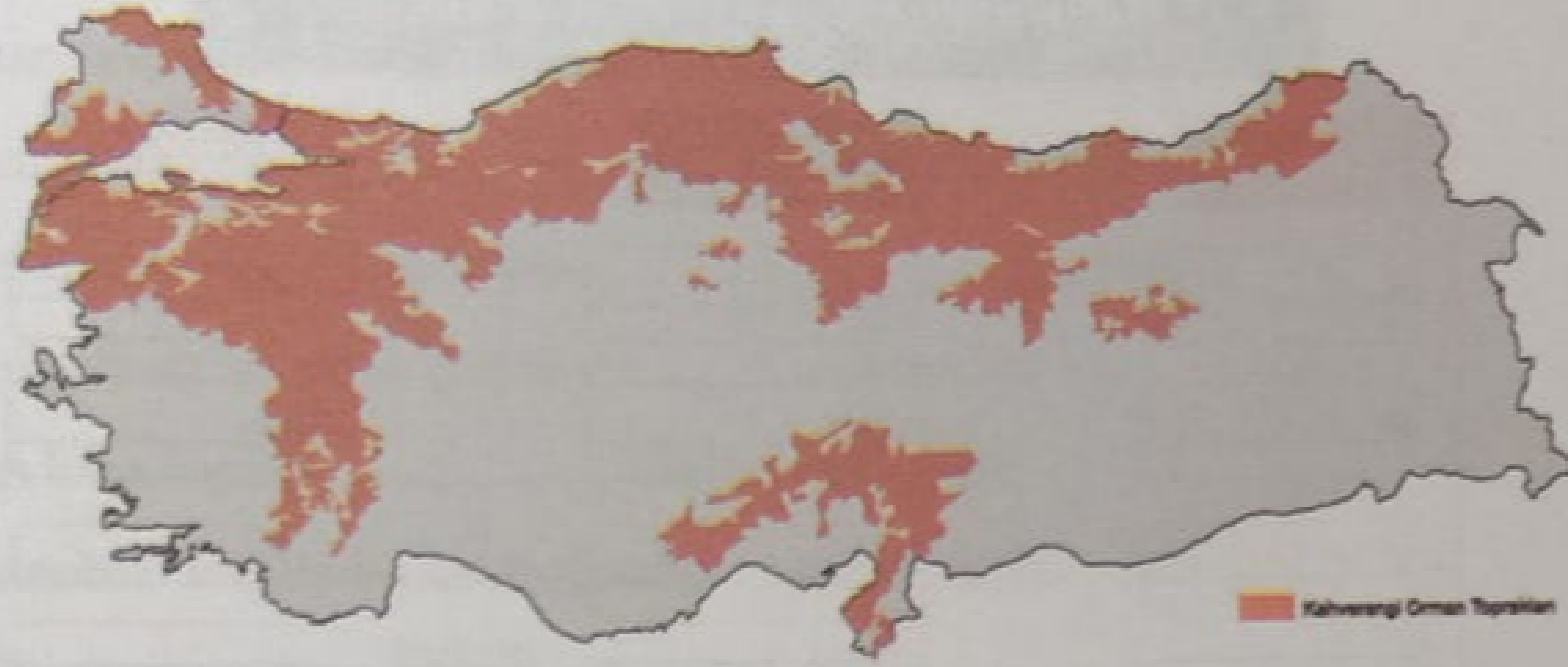
Türkiye'nin Toprakları

- Türkiye'de toprak çeşitliliği
- Topraktaki organik maddelere denir.
- Karasal yerlerde (M.....) çözülme görülür.
- Kıyılardaki çözülme türü çözülmedir.
- çözülmede toprak oluşumu yavaş, çözülmede toprak oluşumu hızlıdır.
- Karadeniz, Marmara, Ege ve Akdeniz kıyı kuşağında çözülme yoluyla toprak oluşur.
- İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da çözülme yoluyla toprak oluşur.
- Yerli topraklar bulundukları bölgelerin ve özelliklerini yansıtan topraklardır.
- Taşınmış topraklar bulundukları bölgelerin ve özelliklerini yansıtmaz.
- Türkiye'de topraklar nedeniyle hem verimsizleşmekte hem de incelmektedir.
- Yıkanmış asitli topraklara yağışın fazla olduğu Bölgesi'de yaygın rastlanılır.

Türkiye'nin Büyük Toprak Grupları

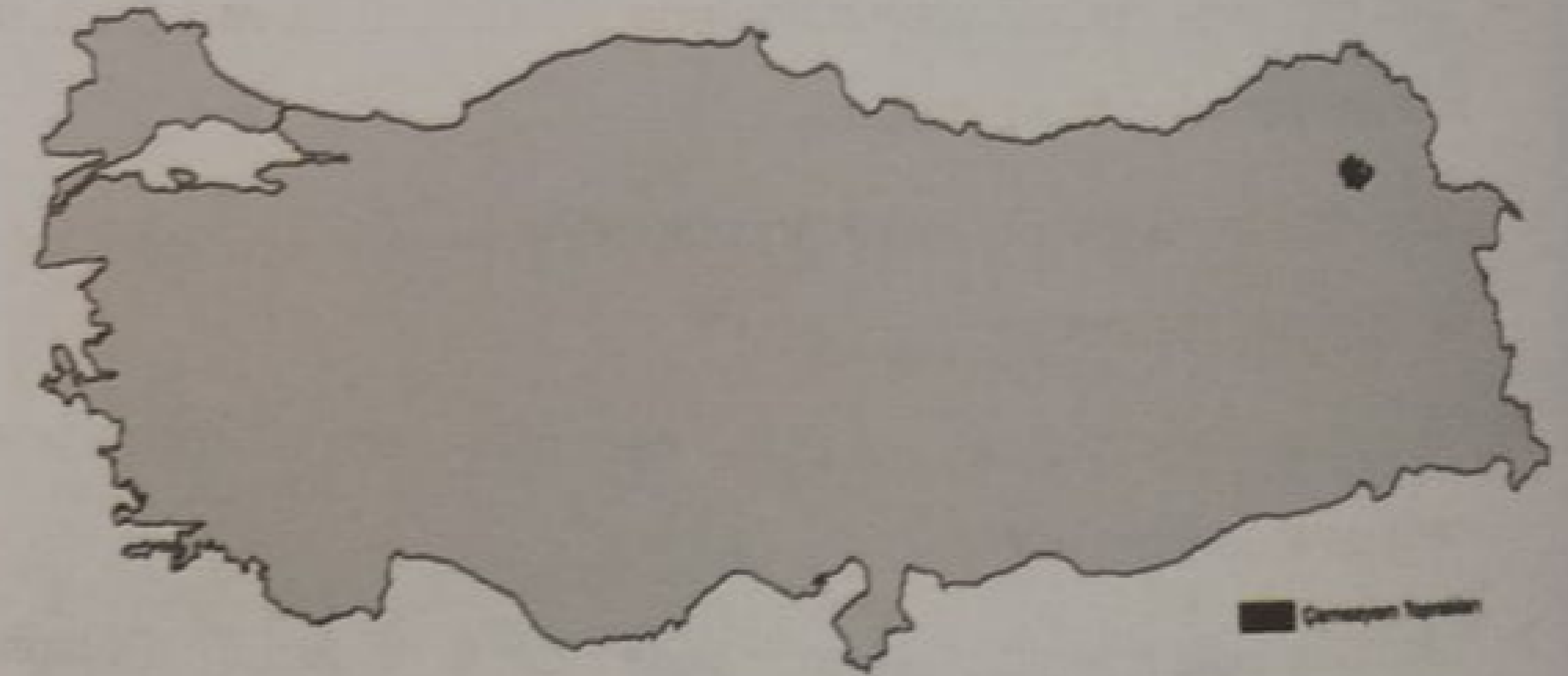
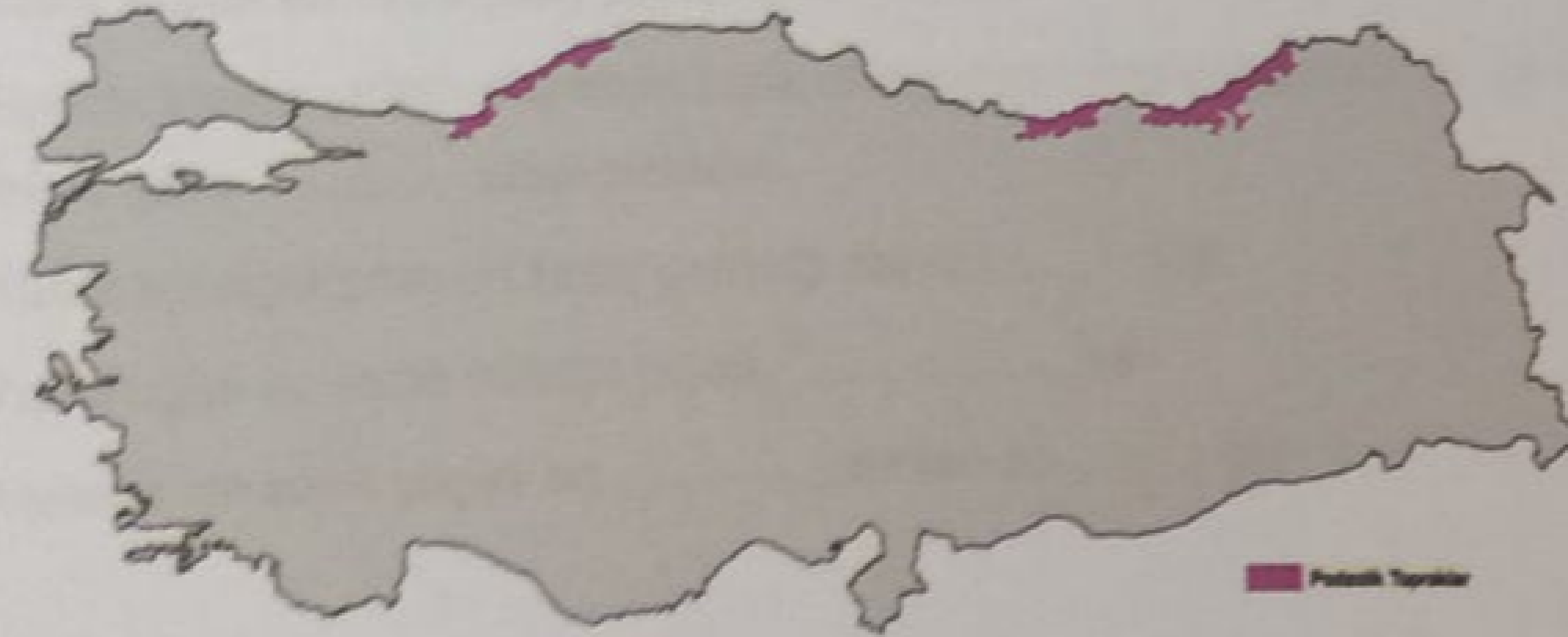

Toprak Haritaları

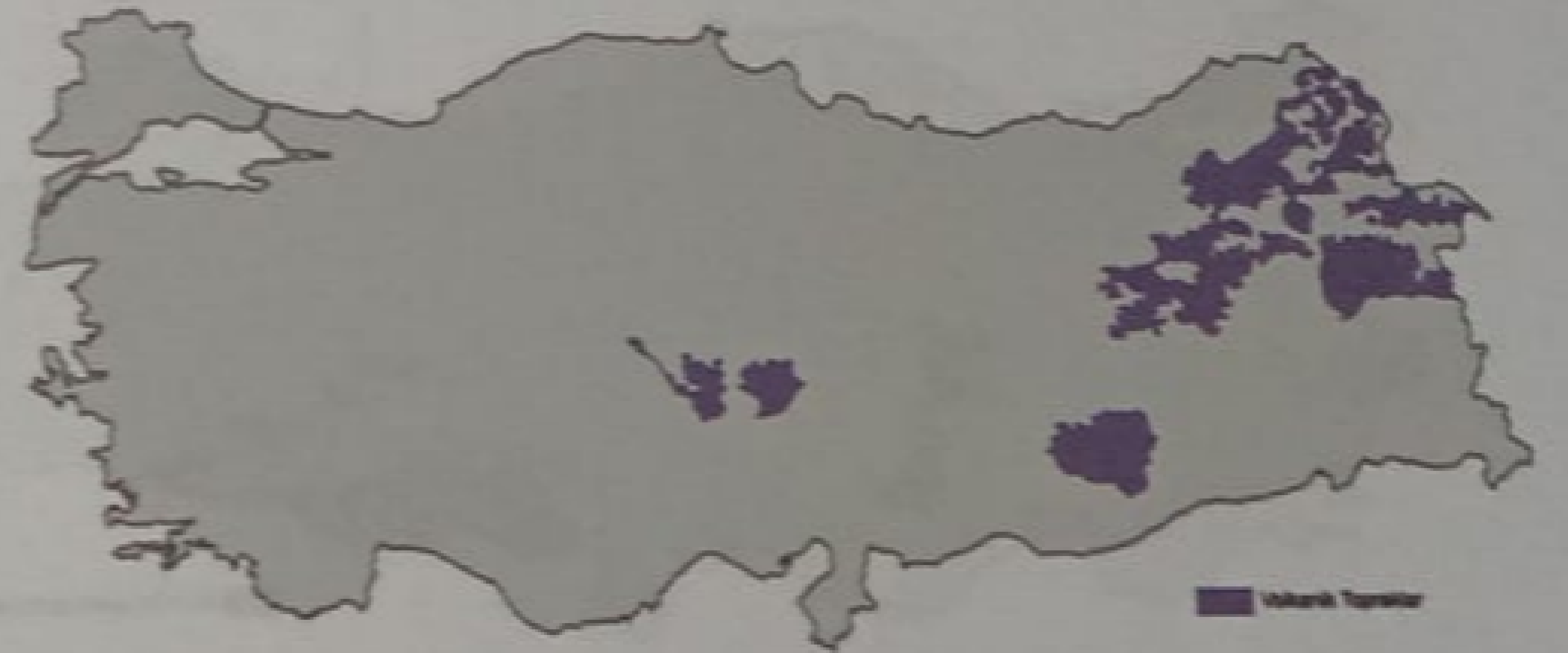
Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
İ

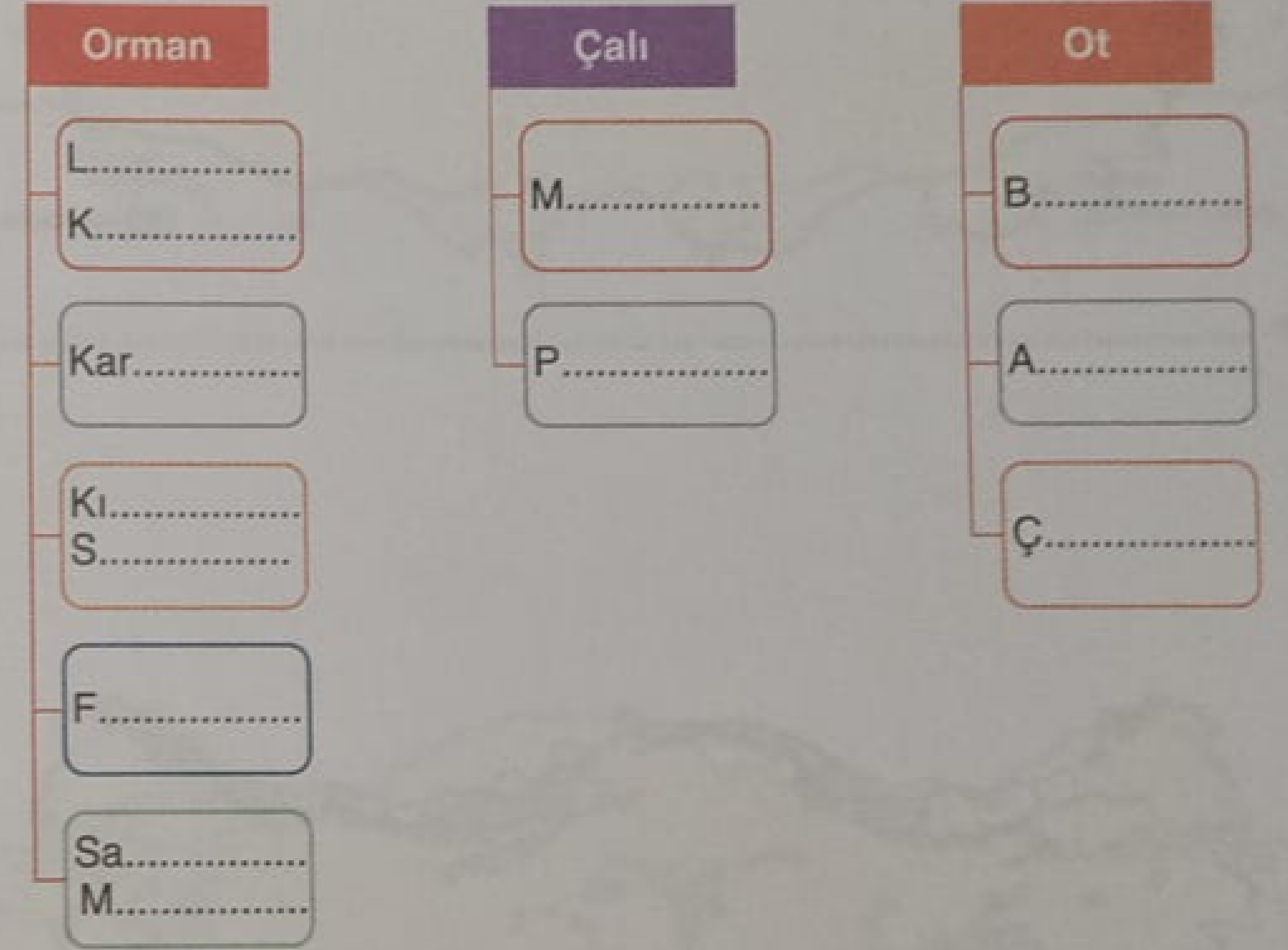
Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

Türkiye'nin Bitki Varlığı

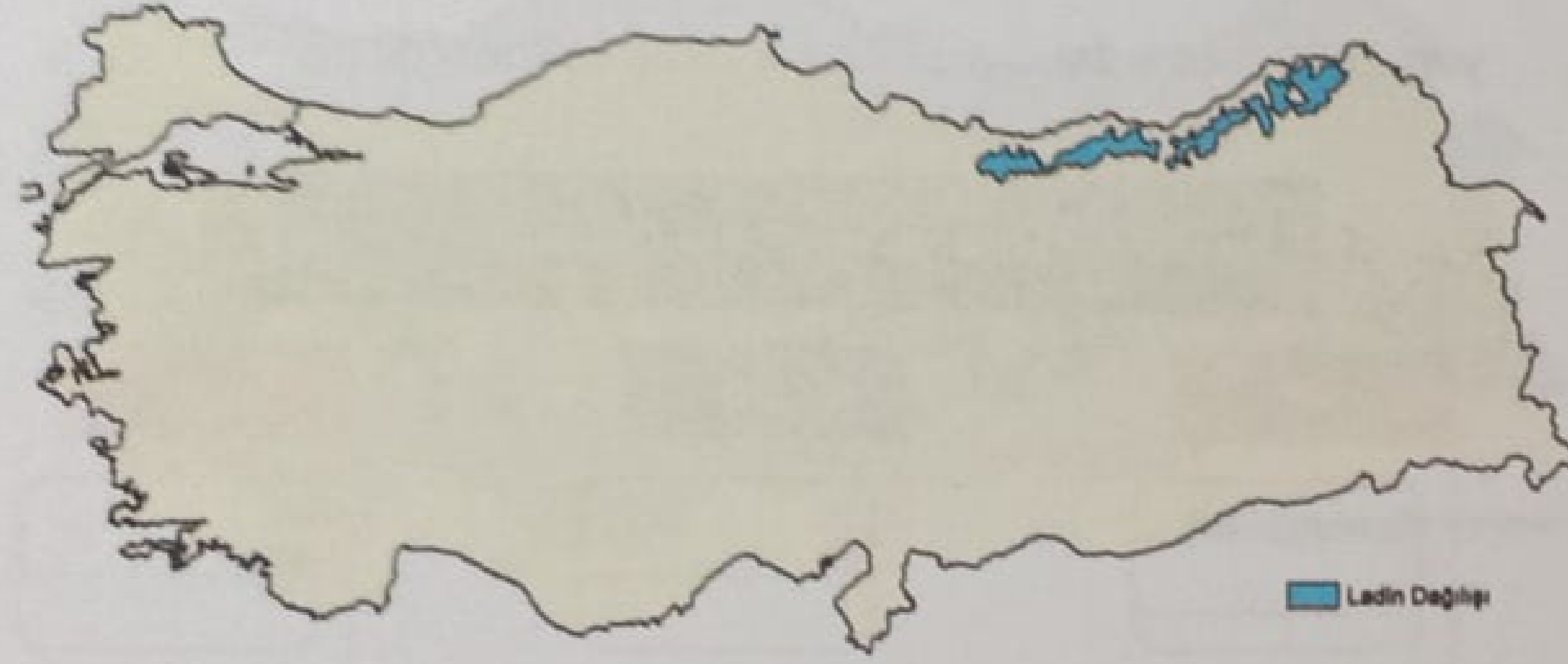
- Türkiye'de bitki çeşitliliği
- Sadece bir yerde bulunan bitkilere..... tür denir.
- Türkiye'de en çok endemik tür dağlarında bulunur.
- Bir iklimin baskın bitkisine tür denir.
- Akdeniz ikliminin klimaks türü'dır.
- Karadeniz ikliminin klimaks türü'dır.
- Karasal iklimin klimaks türü'dır.
- Geçmiş jeolojik zamanlardan kalma bitkilere tür denir.
- Türkiye'de en fazla orman bulunan bölge'dır.
- Türkiye'de en fazla orman bulunan bölüm Karadeniz'dir.
- Türkiye'de en fazla orman bulunan il'dır.
- Dünya'da en fazla bulunan ülke Türkiye'dir.
- Türkiye'de en yaygın orman ağacı'dır.
- bölgelerinde ormanların kendini yenileme süresi daha kısadır.
- Orman alt sınırını, orman üst sınırını belirler.
- ormanlarının yangın riski oldukça yüksektir.

- Türkiye'de karasallıktan dolayı orman sınırının en fazla olduğu yer, 2800 metre ile Bölgesi'dir.

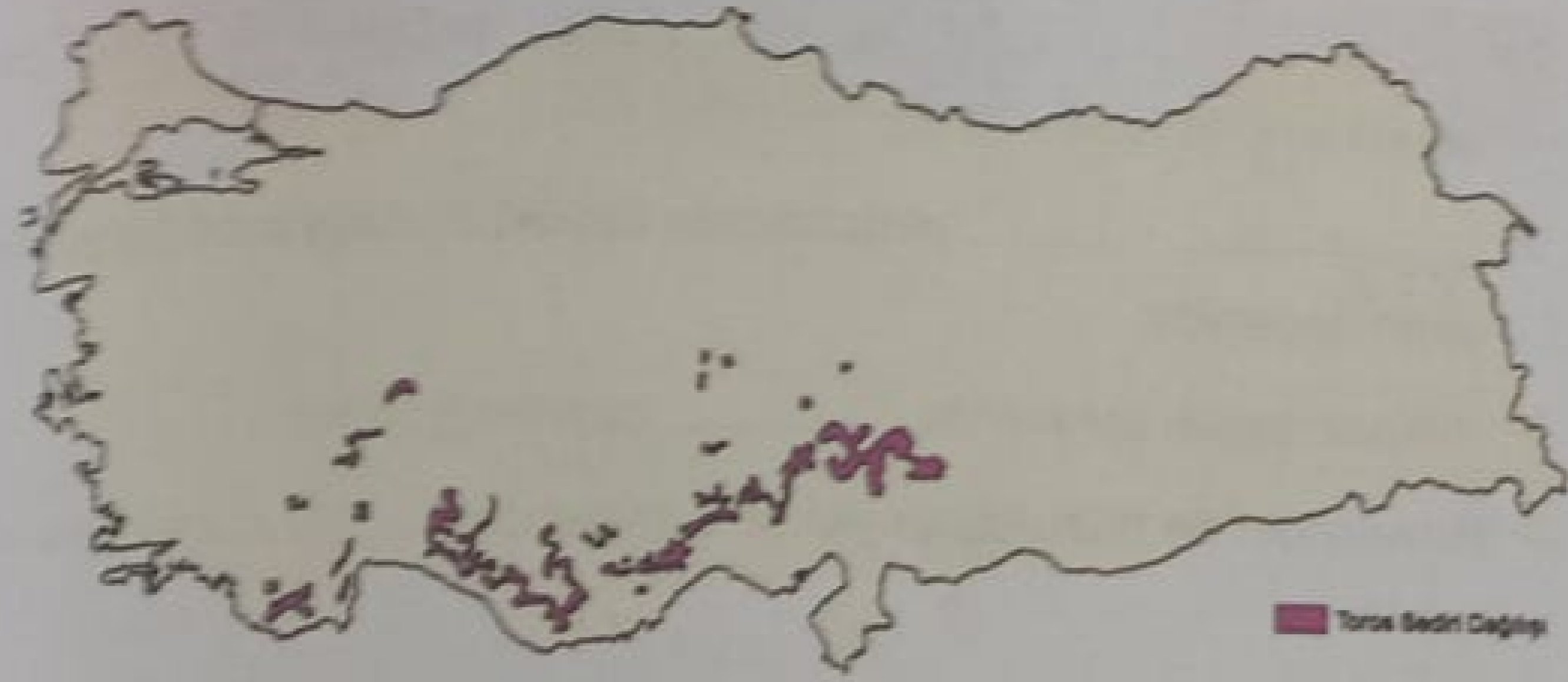
Türkiye'nin Bitki Grupları

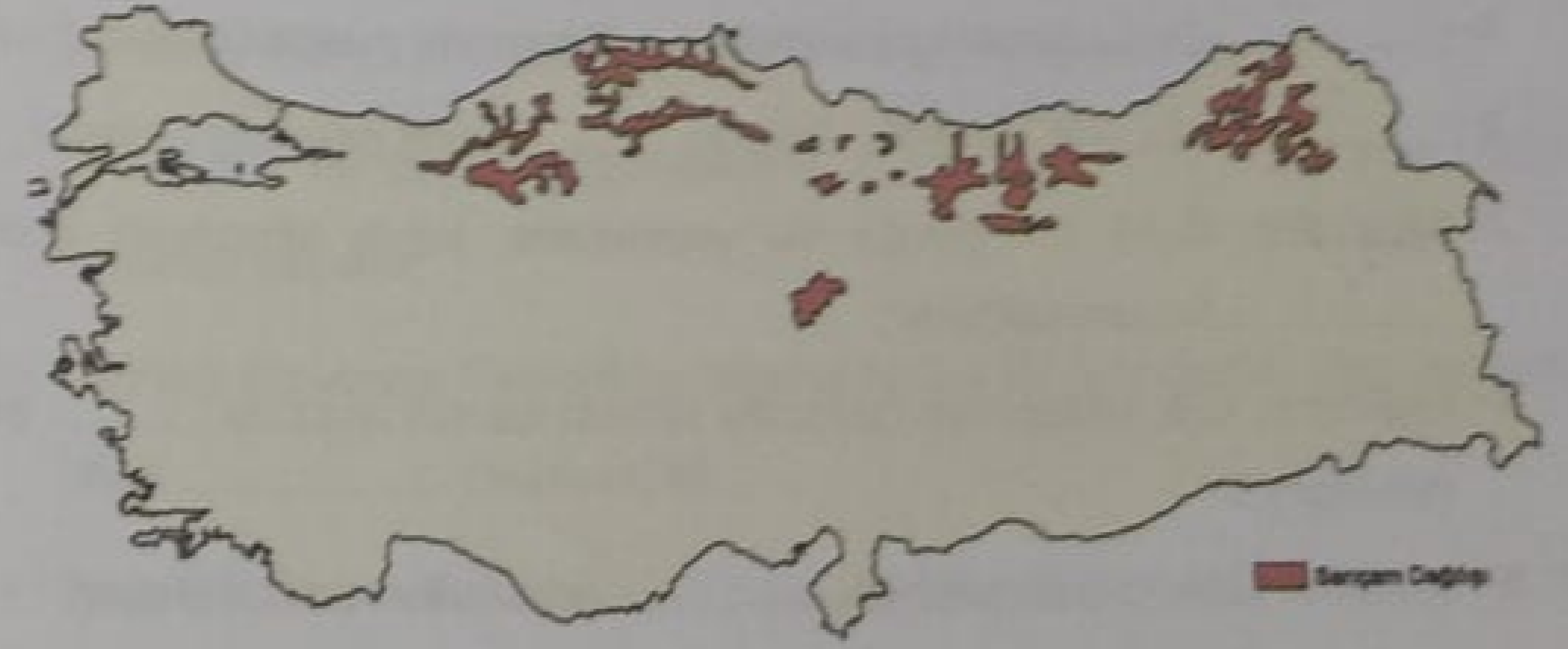
Ağaç Türleri Haritaları

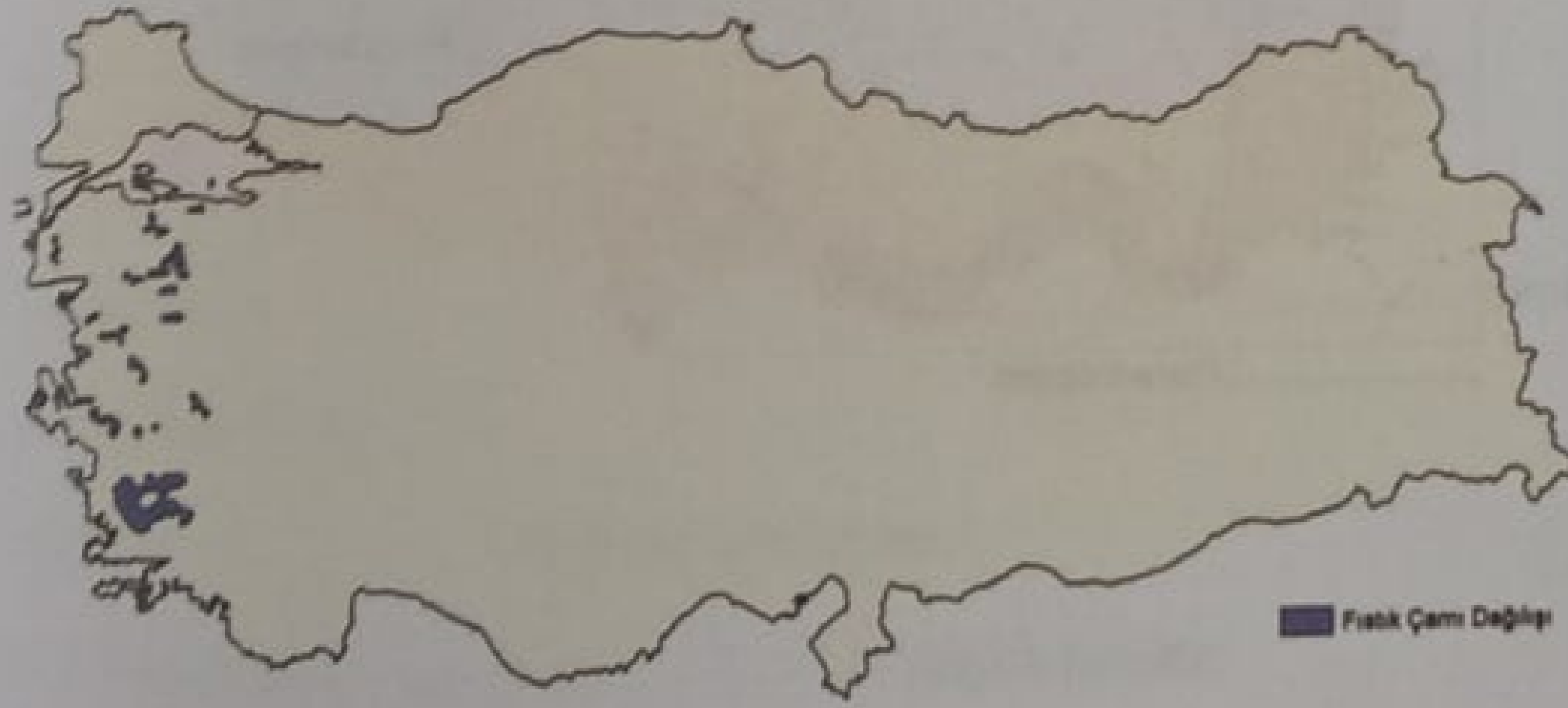
Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

Toros Bedirli Dağılığı

Sarıçam Dağılığı

Fıstık Çamı Dağılığı

Meşe Dağılığı

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

Maki

- ormanlarının tahrip edilmesiyle makiler oluşur.
- boylu, sık, dikenli, tüylü ve sistemi gelişmiş türlerdir.
- Makilerin tüylü bir gövde ve yapraklara sahip olmasının nedeni korunmaktadır.
- Makilerin kök sisteminin gelişmiş olması karstik arazide erişmek içindir.
- Makilerin tahrip edilmesiyle adı verilen çalılar oluşur.
- Akdeniz dışı orman tahribatı sonucunda (Y.....) oluşur.
- Karadeniz'de yaygın bulunan psödomaki örneğidir.
- Maki üst sınırının Akdeniz'den Marmara'ya alçalma sebebidir.

Bozkır (Step)

- yağışları ile yeşeren ot topluluklarıdır.
- iklim görülen Ergene, İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da yaygındır.
- Karasal iklimde orman tahribi sonucunda ortaya çıkan bozkırlara bozkır denir.

Çayır

- iklimde yağışları ile ortaya çıkan uzun boylu otlardır.
- - platolarında büyükbaş hayvancılığın yapılmasının nedenidir.
- Yüksek dağlık sahalarda çayırlar görülür.
- Kuvaterner'de buzullaşan yüksek dağlarda çayırlara rastlanılır.

Flora Bölgeleri

